

Witold Dąbrowski

Pytania i odpowiedzi prawne

Palestra 10/9(105), 74-75

1966

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Tak dużej klasy fachowiec w zakresie „staroci” jak Stanisław Wasylewski⁷ pisze o Méyecie jako o „nieocenionym szperaczu, szczęśliwej nadto ręki”.

Z uznaniem, choć nie bez pewnej dozy niechęci pisze o Méyecie znakomity bibliofil Jan Michalski.⁸ Nie dziwny się tej niechęci: przecież konkurowali ze sobą w poszukiwaniu, cymeliów. Michalski uważał Méyeta również za bardzo szczęśliwego zbieracza, przypisując mu jednocześnie wielkie skapstwo.

*

Być może, właśnie to „skapstwo” Méyeta było przyczyną wielkiego zaskoczenia opinii po opublikowaniu jego testamentu.

Okazało się, że ten skromny „advokacina”, oszczędzający na wszelkich osobistych wydatkach i targujący się nieraz o grosze w antykwariatach, zostawił okazały majątek, przeznaczony w całości na cele dobroczynne.

Ogromny zbiór rzadkich książek, rękopisów, listów i rycin ofiarował Méyet Bibliotece Ordynacji Krasieńskich i Muzeum Narodowemu, a pieniądze, których było nadspodziewanie dużo (aż 250 000 rubli), przeznaczył do dyspozycji zarządowi miasta Warszawy na cele oświatowe.

Tak to, dopiero w chwili swej śmierci, ten skromny człowiek okazał swą prawdziwą wielkość.

Pogrzeb Méyeta w dniu 31 stycznia 1912 roku stał się manifestacją intelektualnych środowisk Warszawy. W imieniu adwokatury żegnał zmarłego najwybitniejszy naówczas przedstawiciel palestry Adolf Suligowski, późniejszy doktor honoris causa Uniwersytetu we Lwowie i profesor honoris causa Uniwersytetu w Warszawie, ten sam, który w tymże roku 1912 został przez władze carskie skreślony z listy adwokatów za odmowę złożenia przed sądem przysięgi w języku rosyjskim.

Szczerze i prawdziwie zabrzmiały słowa Suligowskiego o Méyecie:

„Nie dał się zachwiać, nie dał się zmienić i przebył pielgrzymkę życiową zawsze jednaki, zawsze oddany dla kraju, dla społeczeństwa, dla jego szczęścia, zdala od wszelkiego samolubstwa, od wszelkiego osobistego interesu.

Warszawo, ukochana Warszawo, szczęśliwa jesteś, że takich w swoich murach umiesz hodować synów!”.

⁷ Stanisław Wasylewski: Pod kopułą lwowskiego Ossolineum, Wrocław 1958.

⁸ Jan Michalski: 55 lat wśród książek, Wrocław 1950.

⁹ Adolf Suligowski: Z dalszych lat, Warszawa 1915.

PYTANIA I ODPOWIEDZI PRAWNE

PYTANIE:

Do jakich składek i na jakich podstawach prawnych obowiązany jest adwokat rencista, który korzysta z zapomogi wyrównawczej z Funduszu Samopomocy Koleżeńskiej przy NRA i nie uczestniczy w dochodach zespołu adwokackiego nawet w ograniczonym zakresie?

ODPOWIEDŹ:

Świadczenia adwokatów na cele samopomocy koleżeńskiej i na potrzeby izby składają się ze:

- a) świadczeń na cele Funduszu Samopomocy Koleżeńskiej przy Naczelnej Radzie Adwokackiej,
- b) świadczeń na cele wzajemnej pomocy, zorganizowanej w poszczególnych izbach (zasiłki pośmiertne dla rodzin, zapomogi chorobowe, jednorazowe itp.),
- c) składek na potrzeby izby.

Ad a). Stosownie do § 21 Instrukcji w sprawie udzielania świadczeń oraz zarządzania Funduszem Samopomocy Koleżeńskiej przy NRA składka na rzecz tego Funduszu obliczana jest od każdego adwokata wpisanego na listę adwokatów, ale z wyłączeniem adwokatów, którzy pobierają zapomogi z Funduszu Samopomocy Koleżeńskiej przy NRA. Składkę przekazuje rada adwokacka bez względu na jej zapłatę przez poszczególnych adwokatów. Rada adwokacka nie ma jednak prawa obciążać tą składką adwokatów pobierających zapomogi wyrównawcze. Zresztą przy ustalaniu wysokości wpłat dla poszczególnych rad na cele Funduszu bierze się pod uwagę tylko adwokatów nie pobierających zapomóg wyrównawczych.

Ad b). Sprawę wpłat na cele wzajemnej pomocy koleżeńskiej zorganizowanej w danej izbie reguluje regulamin czy też inny akt prawny, uchwalony przez zgromadzenie delegatów lub radę adwokacką. Jeżeli więc regulamin nie przewiduje zwalniania rencistów od świadczeń na cele samopomocy koleżeńskiej, to składki na ten cel powinny być płacone. Jest to zrozumiałe, jeśli się zważy, że adwokat rencista, pobierając ponadto zapomogę wyrównawczą, może otrzymywać pełne świadczenia z funduszy wzajemnej pomocy zorganizowanej w izbie. Korzystanie z dobrodziejstw funduszu bez wzajemnego świadczenia naruszałoby na pewno zasady finansowe funduszu. Rada adwokacka i zgromadzenie delegatów powinno tylko rozważyć, czy przy minimalnych dochodach rencistów nie byłoby pożądane ustanowienie niższych składek, jakie przypadają od nich na cele samopomocy koleżeńskiej zorganizowanej w danej izbie.

Ad c). Ustalenie wysokości składki na potrzeby izby należy do prerogatyw zgromadzenia delegatów (vide art. 38 pkt 2 ustawy o ustroju adwokatury). Zgromadzenie to może również podjąć uchwałę ustalającą, kto i w jakiej wysokości obowiązany jest płacić składki. Może więc zwolnić generalnie rencistów pobierających zapomogi z Funduszu Samopomocy Koleżeńskiej przy NRA.

Uprawnienia takie, zwalniające od płacenia składek, przysługują również radom adwokackim na podstawie § 48 regulaminu urzędowania rad adwokackich („Palestra” z 1959 r. nr 5, str. 72). Rada więc może zwalniać rencistów od składek albo na podstawie ich wniosku, albo też może to uczynić generalnie (jak np. Rada Adwokacka w Warszawie, która zwolniła od obowiązku płacenia składek na potrzeby Izby wszystkich adwokatów, którzy pobierają zapomogi z Funduszu Samopomocy Koleżeńskiej i nie mają innych zarobków). Adwokat-rencista pobierający nadto zapomogę wyrównawczą, który jednak pozostał w zespole adwokackim i ma ograniczone zarobki do 750 zł — opłaca składki na rzecz Rady od tych zarobków, ponieważ składki są ustalone prawie we wszystkich radach procentowo i obciążają obrót zespołu, a zatem także kwoty wypracowane przez rencistę.

Witold Dąbrowski